

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Lojkáskové a soudců Mgr. Vladimíra Soukupa a JUDr. Blaženy Škopkové ve věci

žalobců:

a) [redacted], narozená dne [redacted]

bytem [redacted]

b) [redacted], narozená dne [redacted]

bytem [redacted]

c) [redacted], narozený dne [redacted]

bytem [redacted]

d) [redacted], narozená dne [redacted]

bytem [redacted]

žalobci b) – d) zastoupení advokátkou Mgr. Janou Gavlasovou
sídlem Západní 449, Chýně

proti

žalovanému:

[redacted] narozený dne [redacted]

bytem [redacted]

o náhradu nemajetkové újmy ve výši [redacted] Kč

o odvolání žalobců proti usnesení Okresního soudu v Berouně ze dne 23. prosince 2020,
č.j. 13 C 119/2020-166,

takto:

I. Usnesení soudu I. stupně se potvrzuje.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Ve shora označené věci soud I. stupně napadeným usnesením řízení zastavil (výrok I.) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení (výrok II.) a že se žalobkyni a) po právní moci tohoto usnesení vrací soudní poplatek ve výši [redacted] Kč (výrok III.).
2. Podle odůvodnění tohoto rozhodnutí se žalobci žalobou ze dne 15. 7. 2020, která byla téhož dne soudu doručena, domáhali proti žalovanému náhrady nemajetkové újmy v celkové výši [redacted] Kč. Soud I. stupně postupoval podle ust. § 109 odst. 1 písm. a) a § 141a zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (dále jen „zákon“) a řízení zastavil. V jeho průběhu totiž vyšlo najevo, že rozhodnutím Krajského soudu v Praze ze dne 3. 7. 2020, č. j. KSPH 67 INS 14267/2020-A-7, které v příslušné části téhož dne nabylo právní moci, byl zjištěn úpadek žalovaného a bylo mu povoleno řešit úpadek oddlužením. Žalobci však své nároky uplatnili až žalobou ze dne 15. 7. 2020, kterou soudu téhož dne doručili. Svůj nárok tak uplatnili v rozporu s ust. § 109 odst. 1 písm. a) zákona a jejich nárok tak není možné v občanském soudním řízení projednat, neboť bylo nutné jej uplatnit přihláškou v insolvenčním řízení. O nákladech řízení soud I. stupně rozhodl podle ust. § 146 odst. 1 písm. b) občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“) a o vrácení soudního poplatku žalobkyni a) podle ust. § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.
3. Proti tomuto usnesení podali žalobci odvolání a namítají, že jejich nárok je nárokem vyplývajícím z ochrany jejich osobnostních práv, tedy nárokem, u kterého nedochází ke střetu s předmětem

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská

insolvenčního řízení. Nárok týkající se ochrany osobnosti se nepřihlašuje pohledávkou, neboť jeho přihlášení pohledávkou ani není možné. Nelze přezkoumávat nárok na ochranu osobnosti v rámci insolvenčního řízení, neboť přezkum takového nároku náleží toliko a výlučně soudu na základě rozsáhlého dokazování, kdy navíc teprve až svým rozhodnutím určí soud způsob a výši odškodnění vzniklé újmy. U fyzické osoby se navíc jedná o závazek, který nelze převést na třetí osobu. Je třeba vycházet z konstantní judikatury, která se týká otázek přerušení řízení prohlášením konkursu a judikatury vydané k zákonu o konkursu a vyrovnání, a zde jsou zcela zřetelně spory na ochranu osobnosti označeny jako ty, které se prohlášením úpadku nepřerušují. Přitom ust. 140a insolvenčního zákona jasně stanoví, že k přerušení dochází toliko u těch řízení o pohledávkách, které mají být uplatněny přihláškou. Ust. § 140c insolvenčního zákona pak zcela jasně uvádí, že nelze zahájit řízení o těch pohledávkách, které mají být v insolvenčním řízení uplatněny přihláškou. Vzhledem k tomu, že nároky žalobců nelze uplatnit přihláškou – tím spíše, že se neustále mění a narůstají úměrně tomu, jak žalovaný pokračuje ve svém úmyslném porušování osobnostních práv žalobců – je na místě, aby odvolací soud zrušil napadené rozhodnutí s tím, že řízení se nezastavuje a soudu I. stupně uložil, aby v řízení dále řádně pokračoval.

4. Podle vyjádření žalovaného k obsahu odvolání soud správně aplikoval ust. § 109 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona). Podle tohoto ustanovení platí, že po zahájení insolvenčního řízení nemohou být pohledávky a jiná práva týkající se majetkové podstaty uplatněny žalobou, lze-li je uplatnit přihláškou. Odvolatelé však neuvedli žádný důvod, proč by nemohli své nároky uplatnit přihláškou, omezivše se toliko na tvrzení, že nárok týkající se ochrany osobnosti se nepřihlašuje pohledávkou, „neboť jeho přihlášení pohledávkou ani není možné“. Tak tomu však není, stejně jako není pravda, že „přezkum takového nároku náleží toliko a výlučně soudu, na základě rozsáhlého dokazování, kdy navíc teprve až svým rozhodnutím určí soud způsob a výši odškodnění vzniklé újmy“. To by snad mohlo být relevantní za účinnosti občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., rozhodně však nikoli v současné době. Je jen na žalobcích, aby své nároky na náhradu nemajetkové újmy vyčíslili a náležitou formou uplatnili v probíhajícím insolvenčním řízení přihláškou. Je proto na místě, aby odvolací soud napadené usnesení jako správné potvrdil.
5. Odvolací soud přezkoumal usnesení soudu I. stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo podle ust. § 212 a § 212a o.s.ř., aniž bylo třeba k projednání tohoto odvolání nařizovat jednání (ust. § 214 odst. 2 písm. c/ o.s.ř.), a zjistil, že odvolání není důvodné.
6. Podle ust. § 109 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (dále jen „insolvenční zákon“) se zahájením insolvenčního řízení se spojuje tento účinek: pohledávky a jiná práva týkající se majetkové podstaty nemohou být uplatněny žalobou, lze-li je uplatnit přihláškou.
7. Podle ust. § 140c insolvenčního zákona v době, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku, nelze zahájit soudní a rozhodčí řízení o pohledávkách a jiných právech týkajících se majetkové podstaty, které mají být v insolvenčním řízení uplatněny přihláškou, nebo na které se v insolvenčním řízení pohlíží jako na přihlášené, nejde-li o incidenční spory, ani řízení o pohledávkách, které se v insolvenčním řízení neuspokojují (§ 170).
8. Podle ust. § 141a insolvenčního zákona po právní moci rozhodnutí o úpadku zastaví soud nebo jiný k tomu příslušný orgán řízení o pohledávkách nebo jiných právech, která byla zahájena v rozporu s omezeními podle § 109 odst. 1 písm. a) a podle § 140c.
9. Ustanovení § 140c insolvenčního zákona koresponduje s pravidlem, že po zahájení insolvenčního řízení nelze pohledávky a jiná práva týkající se majetkové podstaty uplatnit žalobou, lze-li je uplatnit přihláškou (§ 109 odst. 1 písm. a/ insolvenčního zákona). Pokud zahájením řízení disponuje navrhovatel, který v rozporu s ust. § 140c insolvenčního zákona podá návrh, s nímž zákon spojuje zahájení řízení, nezbuďte příslušnému orgánu než takové řízení zastavit na základě ust. § 141a insolvenčního zákona. Zákaz zahájení řízení po rozhodnutí o úpadku se nevztahuje na řízení, která

jsou incidenčními spory ve smyslu § 159 a násl. insolvenčního zákona (spory o pravost, výši nebo pořadí přihlášených pohledávek, o vyloučení věci z majetkové podstaty nebo o vydání výtěžku zpeněžení podle § 225 odst. 5 insolvenčního zákona, o vypořádání společného jmění dlužníka a jeho manžela, spory na základě odpůrčí žaloby, spory o náhradu škody na majetkové podstatě vzniklé porušením povinností insolvenčním správcem, o platnost smluv, kterými došlo ke zpeněžení majetkové podstaty prodejem mimo dražbu, o určení, zda tu je či není právní vztah nebo právo týkající se majetku nebo závazků dlužníka, je-li na takovém určení naléhavý právní zájem, další spory, které zákon označí jako spory incidenční).

10. V přezkoumávaném případě soud I. stupně postupoval správně, když řízení v souladu s ust. § 141a a § 140c insolvenčního zákona zastavil, neboť žalobci podali žalobu, kterou uplatnili vůči žalovanému nárok na peněžité plnění, který se nepochybně týká majetkové podstaty dlužníka, neboť jen z ní může být uspokojen, a který bylo lze uplatnit přihláškou, po právní moci rozhodnutí.
11. Odvolací námitky žalobců jsou zcela nepřípadné. Žalobci nijak neodůvodňují, na základě jaké právní úvahy dospěli k závěru, že přihlášení nároku z titulu ochrany osobnosti do insolvenčního řízení není možné, zejména za situace, kdy sami své jiné pohledávky z titulu ochrany osobnosti za žalovaným do insolvenčního řízení přihlásili. Poukazují-li na konstantní judikaturu týkající se přerušení řízení prohlášením konkursu, vůbec neuvádějí, jakou judikaturu mají na mysli a ve kterých rozhodnutích jsou „zcela zřetelně spory na ochranu osobnosti označeny jako ty, které se prohlášením úpadku nepřerušují“.
12. Z uvedených důvodů odvolací soud podle ust. § 219 o.s.ř. napadené usnesení potvrdil, když pochybení neshledal ani v jeho závislých nákladových výrocích II. a III.
13. O nákladech tohoto odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle ust. § 224 odst. 1 za použití ust. § 146 odst. 1 o.s.ř. za situace, kdy žalobci nebyli se svým odvoláním úspěšní, a žalovanému podle obsahu spisu náklady tohoto odvolacího řízení nevznikly

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné za předpokladu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak; přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání lze podat do 2 měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Praha 27. ledna 2021

JUDr. Hana LOJKÁSKOVÁ, v.r.
předsedkyně senátu